

КОЛЯ

То було перше літо, яке мені довелося провести в Бабусі та Дідуся. Мама і тато не ладнали одне з одним, тож Брата (він на шість років старший за мене) вирядили до Львова, до маминих друзів, а мене — до Франика. Чесно, я слабо пам'ятаю момент мого транспортування туди, але найпевніше це був потяг «Червона Рута», який рухався зі швидкістю старезної черепахи. Вагон точно був напханий людьми, і більшість із них дратували одне одного. Проходами точно ходили жінки, які продавали жуйки «Турбо», кукурудзяні палички й газети. Але мене це не цікавило, бо для малих завжди було місце біля вікна, а краєвиди, полініяні стовпами, мчали повз і цілком захоплювали мене.

Чи пам'ятаю я щось про свою першу домівку — Надвірну? Ледь-ледь. Останні й найважчі спогади — це суперечки Мами й тата, різні негарні слова, яких я не розумів, і решта в такому стилі. Про це взагалі краще не писати, бо тоді все остаточно переплутається.

Коли ми з'явилися на початку Зеленої, нам назустріч покотився пес Шарік. Я знаю, що правильно писати «Шарик», але це буде неправильно щодо Шаріка. Тому я пишу Шарік. Щоб ви не думали, що я безграмотний. Він був страшенно гладкий і біг до нас боком. Я дуже йому зрадив, ніби ми були давніми

друзями, а він зрадив мені. Але спочатку він зрадив Мамі. Бо бачив її раніше. Мене це анітрохи не образило. Те, що він сприйняв мене й дозволив себе погладити, означало, що він довіряв моїй Мамі. Бо взагалі Шарік був дуже злий собака і його багато хто навіть боявся.

Бабусю ми побачили біля зеленої хвіртки. На ній були спідниця, блуза й картатий фартух, який вона вдягала щоранку, а також гумові чоботи. Бабуся дуже любила поратися на городі, за чим ми її, власне, і застали. Будинок Бабусі й Дідуся стояв у дворі, і навколо нього буюли квіти — червоні, блакитні, фіолетові. Я не знав, як вони звалися, але пахощі від них ширилися приголомшливі. Люди, які вперше бачили цей дім, схований за квітами та розлогими вишнями, могли хіба що цокати язиком і похитували головою від заздощів. Усе завдяки вправним рукам Бабці та Дідуся.

Бабуся сказала, що Дідусь знову поїхав на риболовлю. Уявіть, йому досі хочеться прокидатися спозарання й пхати ровера на ті озера. Мама відповіла, що це його заспокоює та додає ладу думкам. «І любові до тебе в тому числі», — сказала вона.

А ладу моїм думкам додав садок, який розростався за будинком яблунями-грушами, щавлем, горохом, квасолею, малиною, полуницями, агрусом і ще різною садовиною-городиною. Я це зрозумів, щойно його побачив. Ви навіть уявити собі не можете, чим він був для мене в перші кілька днів життя на Зеленій!

Джунглями, у яких можна було стрибати з гілки на гілку, мов Тарзан.

Сховком від усіх.

Місцем, де повітрям шугав Пітер Пен, де жив Расмус-волоцюга та готувалися до зимової сплячки Нюхмумрик із компанією.

А ще сад був моїм сніданком, обідом і навіть вечерею.

За два дні я знав кожен закуток, кожну стеблину та рослину. Бабуся сварилася, бо я, мов сарана, об'їдав зелені яблука та груші, малину, не давав гороху набубнявіти й усяке таке. Часом прокинувся, а Бабуся на стіл мені ставить тарілку з полуницями та сметаною й кладе кусень хліба. І заразом провадить, що все з городу треба мити, бо інакше я захворію. «Але ж ти не хочеш хворіти! Правда, Ждане? Ждане?!»

А за мною вже й слід прохолов. Я в садку.

Десь тиждень по тому, як Мама поїхала, я знайшов штуку, що згодом стала для мене дуже важливою. Того дня я вчився балансувати на одній нозі між грядками полуниці, уявляючи, що обабіч мене провалля. І це було так здорово! Щомиті я міг «зірватися» і «полетіти вниз», із тривалим «а-а-а-а-а», як це показували в усіляких фільмах про верхолазів та альпіністів.

Ви колись падали в провалля?

Мені було добре отак стрибати, бо я знав: навіть якщо я «зірвуся», то все одно нічого страшного не станеться. Правду кажу. Важливо знати: що б ти собі не понавигадував — усе одно все буде добре.

Та за якийсь час мені набридло це заняття, і я перекинувся на кущі малини, що ховали мене з головою. Пірнаю в них. Хоч і не пізня година, але в кущах напівморок. Усідаюся в гущавині. Знаю, що тепер мене ніхто не знайде. А чи мене хтось шукав?

Виявляється, що просто так сидіти навіть краще, ніж стрибати над проваллям.

І тут майнула думка, що моє життя дуже сильно змінилося.

Але я намагаюся про це не думати. Бо коли думаю, то відразу сумую за домівкою. Бабуся каже, що наш сусід через паркан завжди такий непривітний, бо забагато думає. Мені не хочеться бути непривітним. Радше навпаки. Тому я краще розповім, що знайшов у кущах, за кілька сантиметрів від себе.

То був пластмасовий солдатик. Звичайнісінький, із двома ногами та смішним автоматом. Я спочатку подумав, що то якась мертва комашина чи щось таке. Коли я відчистив його від землі, то розгледів у нього навіть шолом, широкі галіфе та гімнастерку. Усе зеленого кольору, звісно. Він впевнено спирався на коліно, готовий був атакувати. Я подумав, що це класно — отак стояти і бути в чомусь упевненим.

Звідкіля він тут узявся?

Та звідкіля мені знати достоту?! Може, комусь із сусідських дітей він набрид, тож його закинули так далеко, що залетів аж сюди.

Я вирішив, що йому треба дати ім'я.

Усе на світі мусить мати ім'я.

Навіть пластмасові солдатика, а особливо зеленого кольору.

Назвав його Колею та поклав до кишені.

Відчув, що мені трохи полегшало. Бува, отаку якусь дрібничку знайдеш і потім довго-довго нею тишишся. Навіть більше тишитися, ніж чимось великим. Якби я тої миті був дорослим, то сказав би, що двадцять гривень іноді бувають кращі, ніж сто. А сто гривень бувають кращі за двісті. І так до безкінечності. Але іноді... Ви ж відчуваєте різницю, правда?

У небі блиснуло. Відлуння грому докотилося до нас за кілька секунд. Дідусь полишив вудки та заходився допомагати Бабусі